

13.05.26

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Clár	Leathanach
Eolas Ginearálta	2
Tuairisc an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	3-4
Ráiteas an Choimisinéara	5
Ráiteas maidir le Rialachas	6-9
Ráiteas maidir le Rialú Immheánach	10-11
Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe	12
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	13
Ráiteas ar Staid Airgeadais	14
Ráiteas ar Shreabhadh Airgid	15
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	16-30

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Eolas Ginearálta

Seoladh	Teach an Teampaill 57 Bóthar an Teampaill An Charraig Dhubh Co. Bhaile Átha Cliath A94 Y5W5
Baincéirí	Banc na hÉireann An Charraig Dhubh Co. Bhaile Átha Cliath
Iniúcháirí	An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste 3A Sráid an Mhéara Uachtarach Baile Átha Cliath 1
Aturnaetha	Holmes O'Malley Sexton Solicitors Bishopsgate Sráid Anraí Luimneach Co. Luimnín

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Comptroller and Auditor General

Tuairisc le cur i láthair Thithe an Oireachtais

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Tuairim maidir leis na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025 mar a éilítear faoi fhorálacha Alt 28 den Acht um Shábháilteachta Iarnróid 2005. Is éard atá sna ráitis airgeadais

- an ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- an ráiteas ar staid airgeadais
- an ráiteas ar shreafaí airgid agus
- na nótaí a ghabhann leo, lena n-áirítear achoimre ar pholasaithe cuntasáíochta suntasacha.

I mo thuairimse, tugann na ráitis airgeadais radharc cruinn agus cothrom ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid mar a bhí ar 31 Nollaig 2025 agus ar a hioncam agus caiteachas do 2025 i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 — *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais infheidhme in RA agus Poblacht na hÉireann*.

Bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta ar Iniúchadh (ISAnna) mar atá curtha chun cinn ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuairisc seo. Táim neamhspleách ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá mo fhreagrachtaí eiticíúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta atá faighte agam imleor agus iomchuí chun bonn a sholáthar do mo thuairim.

Tuairisc ar fhaisnéis eile seachas na ráitis airgeadais, agus ar nithe eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid chomh maith leis na ráitis airgeadais. Áirítear anseo an tuarascáil bhliantúil, ráiteas an Chomisinéara, an ráiteas rialachais agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. San aguisín leis an tuairisc seo tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí i dtaca leis an bhfaisnéis sin, agus i dtaca le nithe áirithe eile a dtugaim cur síos orthu ar bhonn eisceachta.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Paula O'Connor
Ar son agus thar ceann an
Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

25 Meitheamh 2026

Aguisín leis an tuairisc

Freagrachtaí an Choimisiúin

Mar a thugtar cur síos air sa ráiteas rialachais, tá an Coimisiún freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a ordaítear faoi Alt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005
- a chinntiú go dtugtar leis na ráitis airgeadais léargas cóir agus cothrom i gcomhréir le FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú cé acu an bhfuil sé cuí bonn gnóthais leantaigh na cuntasáíochta a úsáid, agus
- cibé rialú inmheánach a chinneann sé atá riachtanach chun ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu calaois nó neamhrialtacht is cúis leis sin.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Éilítear orm faoi Alt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Coimisiúin um Rialáil Iarnróid agus tuairisc a thabhairt do Thithe an Oireachtais ina leith.

Is é an aidhm atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnta a fháil faoi cé an bhfuil na ráitis airgeadais mar iomlán saor ó mhíráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaos nó neamhrialtacht. Leibhéal ard dearbhaithe is ea dearbhú réasúnta, ach ní barántas é go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí más ann dó. Féadfaidh míráitis a bheith ann mar thoradh ar chalaos nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, iontu féin nó go carnach, go bhféadfaí a mheas go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíochta úsáideoirí a rinneadh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, cuirimse breithiúnas gairmiúil i bhfeidhm agus coinním sceipteachas gairmiúil le linn an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh agam,

- Aithníim agus déanaimse measúnú ar rioscaí míráitis ábhartha faoi na ráitis airgeadais cibé acu calaois nó neamhrialtacht is cúis leis; déanaimse nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a chur i gcrích a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus faighimse fianaise iniúchta atá imleor agus iomchuí chun bunús a sholáthar do mo thuairim. Tá riosca níos mó ann nach mbraithfear míráiteas ábhartha ag eascairt as calaois ná ceann ag eascairt as earráid, toisc go bhféadfaidh claonpháirtíocht, brionnú, easnaimh inteannacha, mífhaisnéisí nó sárú ar rialú inmheánach a bheith ann le calaois.
- Faighimse tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá iomchuí do na cúinsí, ach ní chun críche tuairim a nochtadh maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaimse meastóireacht ar oiriúnacht na bpolasaithe cuntasáíochta a úsáidtear agus ar réasúntacht na meastachán cuntasáíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Déanaimse amach cé acu an bhfuil sé oiriúnach bonn gnóthais leantaigh na cuntasáíochta a úsáid agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fhaightear, cé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann i dtaca le heachtraí nó

coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chur ar chumas an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má mheasaim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, tá orm aird a tharraingt i mo thuairisc ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, más rud é nach leor na nochtuithe sin, mo thuairim a leasú. Tá mo thuairimí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas chomh fada le dáta mo thuairisce. D'fhéadfadh ócáidí nó coinníollacha sa todhchaí cur ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid stopadh mar ghnóthas leantach, áfach.

- Déanaimse meastóireacht ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar na ráiteas airgeadais ar an iomlán, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na bun-idirbhearta agus na bun-eachtraí ar bhealach a bhaineann cur i láthair amach atá cóir.

Cuirimse in iúl dóibh siúd atá freagrach as rialachas, i measc nithe eile, an scóip agus an t-amú atá beartaithe don iniúchadh agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear easnaimh shuntasacha ar bith sa rialú inmheánach a aithníim le linn m'iniúchta.

Tuairiscím ar bhonn eisceachta freisin más rud é, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasáíochta chun na ráitis airgeadais a iniúchadh go réidh agus mar ba cheart, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasáíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chlúdaíonn mo thuairim faoi na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair leis na ráitis sin, agus ní léiríim aon chineál de thuairim dearbhaithe ina leith sin.

I dtaca le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, tá orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, é sin á dhéanamh agam, a mheas cé acu an bhfuil an fhaisnéis eile neamhreireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó le heolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó más cosúil ar bhealach eile go bhfuil sé míráite go hábhartha. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go ndéanaimse amach go bhfuil míráiteas ábhartha ar an fhaisnéis eile seo, tá orm an fhírce seo a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh le tagairt do na tosca speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit i dtaca lena mbainistiú agus oibriú. Tuairiscím má tá aon nithe ábhartha a bhaineann leis an gcaoi ina bhfuil gnó poiblí déanta.

Féachaim le fianaise a fháil maidir le rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn iniúchta. Tuairiscím má tá aon chás ábhartha ann nár feidhmíodh airgead poiblí chun na gcríoch a bhí beartaithe nó sa chás nár lean na hidirbhearta do na húdaráis a rialaíonn iad.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

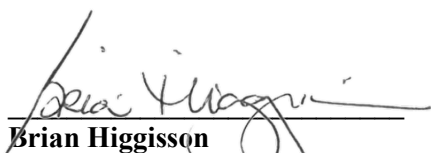
Ráiteas an Choimisinéara

Le hAlt 4 den Acht um Iompar Poiblí 2016 (Uimh. 3 de 2016) bhí foráil ann le hainm an Choimisiúin um Shábháilteacht Iarnróid a athrú go dtí an Coimisiún um Rialáil Iarnróid. I bhfeidhmiú na gcumhachtaí a tugadh dó faoi Alt 4 den Acht, d'ordaigh an tAire Iompair go n-athrófaí an t-ainm le feidhm ón 29 Feabhra 2016.

Bhunaigh an tAire Iompair an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an 1 Eanáir 2006 faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 (Alt 7).

In Alt 14(1) deirtear go mbeidh sa Choimisiún ar a laghad ball amháin ach gan níos mó ná triúr ball. Sa bhliain 2025, bhí ball amháin sa Choimisiún, Brian Higginson.

Tá tuairisc ar leith tugtha ag an gCoimisiún maidir le nochtadh leasanna de réir riachtanais an Achta um Eitic san Oifig Phoiblí 1995 agus tá sé comhlíontach le hAlt 20 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005. Dearbhaím freisin go bhfuil an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009 agus an cód Leasaithe (2016) á chomhlíonadh ag an gCoimisiún.

Brian Higginson
Coimisinéir an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Dáta: 23 Meitheamh 26

Ráiteas maidir le Rialachas

Rialachas

Bunaíodh an Coimisiún Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005.

Leagtar feidhmeanna an Choimisiúin amach in alt 10 den Acht sin agus tá raon d'fheidhmeanna breise aige atá dílsithe le hIonstraimí Reachtúla éagsúla a bhaineann le Treoracha ón AE agus Rialacháin ón AE. Áirítear leo sin na nithe seo a leanas:

- I.R. Uimh. 552 de 2025
- I.R. Uimh. 314 de 2025
- I.R. Uimh. 559 de 2024
- I.R. Uimh. 237 de 2024
- I.R. Uimh. 267 de 2023
- I.R. Uimh. 194 de 2022
- I.R. Uimh. 246 de 2021
- I.R. Uimh. 176 de 2021
- I.R. Uimh. 476 de 2020
- I.R. Uimh. 477 de 2020
- I.R. Uimh. 543 de 2020
- I.R. Uimh. 398 de 2020
- Rialachán AE 445/2011 ón gCoimisiún Eorpach
- I.R. Uimh. 249 de 2015
- I.R. Uimh. 651 de 2010
- I.R. Uimh. 766 de 2007
- I.R. Uimh. 399 de 2010

Tá an Coimisiún um Rialáil Iarnróid cuntasach don Aire Iompair agus tá sé freagrach as rialachas maith a chinntiú agus cuireann sé an tasc sin i bhfeidhm trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh mar le gach príomhábhar gnó. Tá an Coimisinéir agus an fhoireann ardbhainistíochta freagrach as an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid a bhainistiú, a rialú agus a stiúradh go rialta ó lá go lá. Ní mór don Choimisinéir agus an fhoireann ardbhainistíochta an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an gCoimisiún agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag an ardbhainistíocht go léir faoi na príomhgníomhaíochtaí agus cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon riosca suntasach is dócha a thiocfaidh chun cinn.

Comhlacht rialaitheach is ea an Coimisiún mar a shainítear i dtuarascáil na bliana 2007 ó Roinn an Taoisigh “Comhlachtaí in Éirinn a bhfuil Cumhachtaí Rialaitheacha acu”.

Níl struchtúr boird ag an gCoimisiún ach tá sé bunaithe i bhfoirm Coimisiún ar féidir suas le triúr Coimisinéirí a bheith aige. Ó bunaíodh é ní raibh riamh ach aon Choimisinéir amháin ann ag am ar bith.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Le hAlt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 éilítear ar an gCoimisiún ráitis airgeadais i gcibé foirm a fhaomhfaidh an tAire Iompair le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitíúcháin. Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige, ní mór don Choimisiún:

- Polasaithe cuí cuntasáíochta a roghnú agus ansin iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- Cinntí agus meastacháin réasúnta agus críonna a dhéanamh;
- A rá cé acu ar leanadh na caighdeáin infheidhme cuntasáíochta, faoi réir ag aon athrú a nochtáitear agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh an Coimisiún i mbun gnó.

Tá an Coimisiún freagrach as taifid chuntasaíochta imleor a choimeád a nochtann staid airgeadais an Choimisiúin go sách cruinn ag am ar bith agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcloíonn na ráitis airgeadais le hAlt 28 den Acht. Tá an Coimisiún freagrach freisin as sócmhainní an Choimisiúin a choimeád slán agus bearta réasúnta a dhéanamh chun caimiléireacht agus mírialtachtaí eile a aithint agus a chosc.

Nochtaí a Éilítear leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Coimisiún freagrach as a chinntiú gur chloígh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (“an Cód”) mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PNF agus Athchóiriúcháin i mí Lúnasa 2016. Éilítear na nochta seo a leanas ag an gcód:

Briseadh síos de shochair ghearrthearma na bhfostaithe

Féach nóta 7 do shochair ghearrthearma na bhfostaithe de bhreis ar €60,000

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Costais Comhairleoireachta

Áirítear le costais comhairleoireachta an costas ar chomhairle sheachtrach don bhainistíocht agus eisiatar feidhmeanna seachfhoinsithe “gnó mar is gnách”;

	2025	2024
	€	€
Comhairle dlí	1,968	9,502
Comhairle airgeadais/achtúire	5,689	5,777
Caidreamh poiblí	17,989	16,605
Comhairleoirí teicniúla	<u>294,246</u>	<u>81,887</u>
Costais iomlána comhairleoireachta	<u>318,892</u>	<u>113,771</u>

Costais Dlí agus Socruithe

Bhain na costais dlí le comhairle dlí a fuair an Coimisiún um Rialáil Iarnróid a nochtáitear sna costais Comhairleoireachta thuas.

Caiteachas ar Thaisteal agus Cothabháil

Déantar caiteachas ar thaisteal agus cothabháil a rangú mar seo a leanas:

	2025	2024
Intíre – Fostaithe	15,829	19,936
Idirnáisiúnta – Fostaithe	<u>46,975</u>	<u>16,637</u>
Iomlán	<u>62,804</u>	<u>36,573</u>

Áirítear leis an figiúirí seo taisteal agus cothabháil a íocadh go díreach le fostaithe €26,907 (2024 - €28,117). Baineann an t-iarmhéid le caiteachas a d’íoc CRR thar ceann fostaithe.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Caiteachas Fáilteachais

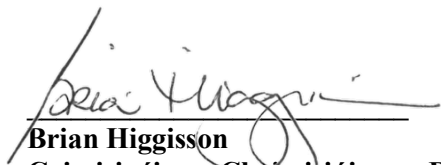
Áirítear leis an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas fáilteachais seo a leanas:

	2025	2024
	€	€
Fáilteachas foirne	738	986
Fáilteachas cliant	-	-
Iomlán	<u>738</u>	<u>986</u>

Ráiteas Comhlíonta

Chomhlíon an Coimisiún um Rialáil Iarnróid le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóiriúcháin i mí Lúnasa 2016, leis na heisceachtaí seo a leanas:

Coiste Iniúchta agus Riosca: Níl Coiste Iniúchta agus Riosca de réir mar a éilítear leis an gCód ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá an fhíríc seo aontaithe leis an Roinn Iompair tríd an gComhaontú Maoirseachta atá ar bun.

Brian Higginson

Coimisinéir an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Dáta: 23 Meitheamh 26

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach

Thar ceann an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid admhaím mo fhreagracht as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach um rialú inmheánach a choimeád agus a oibriú. Cuireann an fhreagracht seo riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) san áireamh.

Cuspóir an Chórais um Rialú Inmheánach

Tá an córas um rialú inmheánach deartha le riosca a bhainistiú do leibhéal inghlactha seachas é a scrios. Is cinnteacht réasúnta amháin, seachas cinnteacht iomlán, a chuireann an córas ar fáil, go bhfuil sócmhainní á gcaomhnú, bearta airgeadais á dtaifeadadh i gceart, agus go seachnaítear earráidí nó mírialtacht ábharach nó go dtabharfaí faoi deara go tráthúil iad.

Tá an córas um rialú inmheánach, atá ag teacht leis an treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóiriúcháin ar bun sa Choimisiún um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025 agus suas le dáta na ráiteas airgeadais seachas na saincheistanna i dtaca le rialú inmheánach a ardaíodh inár n-íniúchadh inmheánach de 2025.

Acmhainneacht le Riosca a Láimhseáil

Ní raibh Coiste Iniúchta agus Riosca (ARC) ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid in 2025. Tá aontaithe ag an Roinn Iompair go ndeonfaí maolú ar an oibleagáid seo ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá feidhm leis seo in 2025.

Rinne an Coimisiún um Rialáil Iarnróid a fheidhm iniúchta inmheánaigh a sheachfhoinsiú in 2025 i gcomhaontú leis an Roinn Iompair.

The beartas bainistíochta riosca forbartha ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid lena leagtar amach a inghlacthacht riosca, an próiseas bainistíochta riosca atá ar bun agus cur síos ar ról agus freagrachtaí na foirne i dtaca le riosca. Tá an beartas eisithe do na baill ar fad a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh siad ag obair le beartais bainistíochta riosca CRR, chun an bhainistíocht a chur ar an eolas faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus chun laigí a rialú agus chun freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, oiread agus is féidir, na rioscaí sin a mhaolú. In 2025 rinneadh athbhreithniú foriomlán ar an mbainistíocht agus nósanna imeachta i dtaca le rioscaí.

Tá clár rioscaí ar bun lena shainítear na príomhrioscaí atá roimh an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus rinneadh iad seo a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a suntais. Faoi láthair déanann an fhoireann bainistíochta an clár a athbhreithniú agus an nuashonrú ar bhonn ráithe. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe chun acmhainní a phleanáil agus a dháileadh lena chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sa chlár rioscaí tugtar cur síos ar na rialuithe agus na gníomhartha atá de dhíth chun maolú a dhéanamh ar rioscaí agus freagracht as rialuithe a shanntar le baill foirne ar leith a oibriú. Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe ar bun ina bhfuil na gnéithe seo a leanas:

- Tá nósanna imeachta doiciméadaithe do na príomhphróisis ghnó go léir
- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal na bainistíochta le cuntasacht dá réir

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

- Tá córas buiséadta cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag an ardbhainistíocht
- Tá córais a fhéachann le slándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú
- Tá córais ar bun chun na sócmhainní a chosaint.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaithe a dhéanamh agus don bhainistíocht, ar bhealach tráthúil. Dearbhaím go bhfuil na córais monatóireachta leanúnacha seo a leanas ar bun;

- Tá príomhrioscaí agus rialuithe a bhaineann leo sainaitheanta agus tá próisis curtha ar bun le monatóireacht a dhéanamh a oibriú na bpríomhrialuithe seo agus aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú,
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ar na leibhéil go léir lena bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta, agus
- Bíonn athbhreithnithe rialta ag an ardbhainistíocht ar fheidhmíocht thréimhsiúil agus bhliantúil agus tuarascáil airgeadais a léiríonn an fheidhmíocht i gcoinne buiséad / réamhfaisnéisí

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid lena chinntiú go gcloítear le rialacha agus treoirlínte reatha i dtaca le soláthar.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

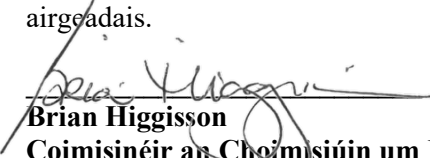
Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna do bhainistíocht agus rialú rioscaí. Tá monatóireacht agus rialú an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid ar éifeachtúlacht an chórais don rialú inmheánach airgeadais á threorú ag obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus na hardbhainistíochta leis an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid freagrach as forbairt agus cothabháil ar an gcreat rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Dearbhaím gur chuir an Coimisiún um Rialáil Iarnróid athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2025 i gcrích i Márta 2026.

Dearbhaím go bhfuil Comhaontú Maoirseachta agus Comhaontú Seachadta Feidhmíochta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid leis an Aire Iompair.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Ní raibh aon saincheisteanna i dtaca le rialú inmheánach a sainaithníodh i dtaca le 2025 a éilíonn nochtheadh sna ráitis airgeadais.

Brian Higginson

Coimisinéir an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Dáta: 23 Meitheamh 26

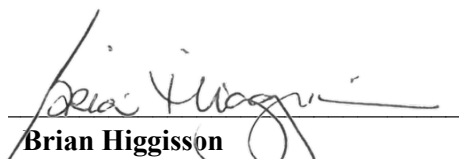
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

<u>Ioncam</u>	Nótaí	2025 €	2024 €
Deontas Stáit	2	556,393	554,885
Ioncam Tabhaigh	3	2,468,708	1,590,035
Ioncam DeBo	4	20,250	6,750
Ioncam Eile	4	19,053	18,354
Maoiniú Sochair Scoir Iarchurtha	14(c)	317,000	389,000
		-----	-----
		3,381,404	2,559,024
<u>Caiteachas</u>			
Costais Riaracháin	5	(2,521,874)	(2,488,869)
Comhairleoirí Teicniúla	8	(312,235)	(98,492)
		-----	-----
Farasbarr/(Easnamh) don bhliain roimh leithreasáí		547,295	(28,337)
Aistriú chuig an gCuntas Caipitil	12	25,198	32,991
		-----	-----
Farasbarr don bhliain i ndiaidh leithreasáí		572,493	4,654
Iarmhéid tógtha ar aghaidh an 1 Eanáir		1,076,989	1,072,335
		-----	-----
Iarmhéid tugtha ar aghaidh an 31 Nollaig		1,649,482	1,076,989
		=====	=====

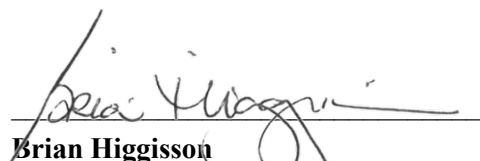
Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22.

Brian Higginson
 Coimisinéir an Chomisiúin um Rialáil Iarnróid
 Dáta: 23 Meitheamh 26

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach
Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

	Nótaí	2025 €	2024 €
Farasbarr don bhliain		572,493	4,654
Fáltais eispéiris ar oibleagáidí sochair scoir		5,000	89,000
Athrú i dtoimhdí atá mar bhonn le luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir		(753,000)	(554,000)
Caillteanas iomlán achtúire sa bhliain	14(d)	(748,000)	(465,000)
Coigeartú ar mhaoiniú sochair scoir iarchurtha		748,000	465,000
Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain		572,493	4,654

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22.

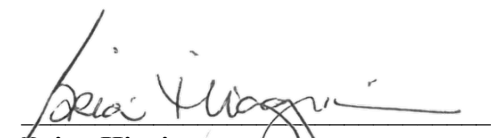
Brian Higginson
Coimisinéir an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid
Dáta: 23 Meitheamh 26

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Staid Airgeadais mar a bhí an 31 Nollaig 2025

	Nótaí	2025 €	2024 €
Sócmhainní seasta			
Réadmhaoin, fearas agus trealamh	9	32,995	58,193
		-----	-----
		32,995	58,193
		=====	=====
Sócmhainní reatha			
Airgead tirim agus coibhéisí airgid		1,849,452	1,289,274
Nithe infhaighte	10	48,732	50,616
		-----	-----
		1,898,184	1,339,890
		-----	-----
Nithe iníoctha: (suimeanna dlite laistigh de bhliain)	11	(217,871)	(226,708)
		-----	-----
Glansócmhainní reatha		1,680,313	1,113,182
		-----	-----
Creidiúnaithe (suimeanna dlite i ndiaidh bliana amháin)			
Oibleagáid Léasa Iarchurtha	19	(36,193)	(41,555)
		-----	-----
Iomlán Sócmhainní Lúide Dliteanais		1,682,477	1,135,182
		-----	-----
Oibleagáidí sochair scoir	14	(6,614,000)	(7,045,000)
Sócmhainn mhaoiniú sochair scoir iarchurtha	14	6,614,000	7,045,000
		-----	-----
Iomlán sócmhainní		1,682,477	1,135,182
		=====	=====
Ag léiriú			
Cuntas Caipitil	12	32,995	58,193
Cúlchistí ioncaim coinnithe	20	1,649,482	1,076,989
		-----	-----
		1,682,477	1,135,182
		=====	=====

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22

Brian Higginson
 Coimisinéir an Chomisiúin um Rialáil Iarnróid
 Dáta: 23 Meitheamh 26

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

	Nótaí	2025 €	2024 €
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Farasbarr don bhliain		572,493	4,654
Coigeartuithe do:			
Dímheas		29,482	32,991
Sócmhainn léasa iarchurtha scaoilte		(5,362)	(5,362)
Ús faighte		(483)	
Aistriú insertchuig an gcuntas caipitil		(25,198)	(32,991)
Gluaiseachtaí i gcaipitil oibre:			
Gluaiseacht i nithe infhaighte		1,884	8,102
Gluaiseacht i nithe iníoctha		(8,837)	8,264
Airgead tirim ginte ó oibríochtaí		<u>563,979</u>	<u>15,658</u>
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ús faighte		483	
Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inbhraite a shealbhú		(4,284)	
Airgead glan úsáidte ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		<u>(3,801)</u>	
Glanmhéadú in airgead tirim agus coibhéisí airgid		560,178	15,658
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag 1 Eanáir		<u>1,289,274</u>	<u>1,273,616</u>
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig		<u><u>1,849,452</u></u>	<u><u>1,289,274</u></u>

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

1. Beartais Cuntasaíochta

Leagtar amach thíos an bunús leis an gcuntasaíocht agus na beartais cuntasaíochta shuntasacha a ghlac an Coimisiún um Rialáil Iarnróid. Cuireadh iad ar fad i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe.

a) Eolas Ginearálta

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 le ceannoifig ag Teach a Teampaill, An Charraig Dhubh, Co. Bhaile Átha Cliath.

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 agus b'é 1 Eanáir 2006 an dá tosaithe. Comhlacht corparáideach is ea an Coimisiún le comharbas suthain agus tá séala aige agus an chumhacht le hagra a dhéanamh agus agra a bheith déanta ina choinne ina ainm corparáideach agus talamh nó leas i dtalamh a shealbhú, a choinneáil agus a dhíol, agus aon mhaoín eile a shealbhú, a choinneáil agus a dhíol. Is éard atá san eintiteas aon Choimisinéir amháin. Is comhlacht reachtúil é atá maoinithe ag deontas ón Roinn Iompair agus tobhach ón tionscal.

Is iad seo a leanas príomhchuspóirí an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid mar a leagtar amach i gCuid 2 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005:

- sábháilteacht iarnróid a chothú agus a spreagadh
- an tAcht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 agus aon reachtaíocht eile a fhorfheidhmiú
- teagmhais iarnróid a fhiosrú agus tuairisciú orthu

Tá freagracht ar an gCoimisiún as rialú a dhéanamh ar shábháilteacht na gcóras iarnróid a iompraíonn paisinéirí a íocann táille agus lasta tráchtála, agus ar iarnróid eile nuair a bhíonn comhéadan acu le bóithre poiblí. Tá freagracht bhreise ar an gCoimisiún anois i réimse na hAthléimneachta d'Eintitis Chriticiúla.

Is Aonán Sochair Phoiblí (PBE) é an Coimisiún um Rialáil Iarnróid.

Is iad seo a leanas na beartais cuntasaíochta shuntasacha a glacadh sna ráitis airgeadais seo;

b) Ráiteas Comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais infheidhme in RA agus Poblacht na hÉireann eisithe ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais (FRC).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

c) Bunús Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi mhodh fabhrúithe na cuntasáiochta agus faoin gcoinbhinsiúin chostas stairiúil san fhoirm a cheadaigh an tAire Iompair le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin, i gcomhréir le hAlt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005.

Cuireadh na polasaithe cuntasáiochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach ag déileáil le míreanna a mheastar a bheith ábhartha i dtaca le ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid.

d) Ioncam

Deontais Oireachtais

Aithnítear ioncam i gcoitinne ar bhonn fabhrúithe; eisceacht amháin is ea cás na nDeontas Oireachtais a aithnítear mar fháltais airgid.

Deontais Caipitil

Déantar maoiniú deontais a úsáidtear le réadmhaoin, fearas agus trealamh a cheannach a aistriú chuig Cuntas Caipitil agus a scaoileadh ar ais i gcomhréir leis an dímheas ar na sócmhainní a bhaineann. Is ionann a t-iarmhéid sa Chuntas Caipitil agus luach gan amúchadh an deontais a fuarthas do chúiseanna caiteachais chaipitil.

Ioncam tabhaigh

I bhfeidhmiú na gcumhachtaí a bhronntar air le hAlt 26 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 (Uimh.31 de 2005), mar a leasaíodh le Rialachán na gComhphobal Eorpach (Sábháilteacht Iarnróid) 2008 (I.R. Uimh. 61 de 2008) agus le toiliú an Aire Iompair agus an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin, gearrann an Coimisiún um Rialáil Iarnróid tobhach ar ghnóthais iarnróid ábhartha mar a shonraítear san Acht. Tá an tobhach le húsáid le gníomhaíochtaí an Choimisiúin a mhaoiniú. Féadfaidh an Coimisiún freisin, in éagmais treorach ón Aire chun aon fharasbarr d'ioncam tobhaigh thar caiteachas a íoc leis an Státchiste

- (a) farasbarr d'ioncam tobhaigh thar caiteachas a fhritháireamh i gcoinne oibleagáidí tobhaigh don bhliain dar gcionn nó
- (b) aisíocaíochtaí a dhéanamh leis na gnóthais iarnróid ábhartha.

Déantar an tsuim atá sonraithe sa rialachán tobhaigh do bhliain áirithe ar bith lúide aon fhritháireamh nó aisíocaíocht a thabhairt chun cuntais mar ioncam don bhliain sin.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

Réadmhaoin, Fearas agus Trealamh

Déantar réadmhaoin, fearas agus trealamh a lua ag costas lúide dímheas carnach, coigeartaithe d'aon soláthar do mhallachar. Soláthraítear dímheas ar gach réadmhaoin, fearas agus trealamh, seachas talamh ruilse agus saothair ealaíne, ag rátaí a mheastar leis a gcostas a dhíscríobh lúide an luach iarmharach measta ar gach sócmhainn ar bhonn na líne díri thar a saolta úsáideacha measta, mar seo a leanas:

(i) Breisithe Léasachta	10% per annum
(ii) Trealamh Oifige	20% per annum
(iii) Trealamh Ríomhaireachta	20% per annum
(iv) Daingneáin agus Feistis	20% per annum

Is ionann luach iarmharach agus an tsuim mheasta a gheofaí faoi láthair as sócmhainn a dhiúscairt, i ndiaidh costais na diúscartha a asbhaint, dá mba rud é go raibh an tsócmhainn cheana féin san aois agus sa riocht a mbeifí ag súil leo ag deireadh a shaoil úsáidigh.

Gearrtar dímheas go hiomlán i mbliain an tsealbhaithe agus ní ghearrtar dímheas i mbliain na diúscartha.

Má tá fianaise oibiachtúil ann ar mhallachar ar luach sócmhainne, aithnítear caillteanas mallachair sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sa bhliain.

Airgeadra Iasachta

Aistrítear idirbhearta in airgeadraí iasachta chuig euro i rith na bliana ag an ráta malartaithe atá i bhfeidhm ar lá an idirbhirt agus áirítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse iad. Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadais a thaispeántar in airgeadraí iasachta a aistriú chuig euro ag rátaí malartaithe atá i bhfeidhm ar dháta an chláir comhardaithe agus áirítear gnóthachain agus caillteanais ag éirí astu sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse.

Nithe Infhaighte

Aithnítear nithe infhaighte ar luach cóir, lúide soláthar d'fhiacha amhrasacha. Soláthar sonrach is ea an soláthar d'fhiacha amhrasacha, agus bunaítear é nuair a bhíonn fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid ábalta na suimeanna go léir atá dlite dó a bhailiú. Déantar gach gluaiseacht sa soláthar d'fhiacha amhrasta a aithint sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

Léasa Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin a aithint sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe thar fad saoil an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn na líne díri thar thréimhse an léasa, ach amháin nuair a bhíonn arduithe cíosa ceangailte leis an ráta measta boilscithe, agus sa chás sin aithnítear na harduithe nuair a thabhaítear iad. Aon dreasachtaí léasa a fhaightear, aithnítear iad thar fad saoil an léasa.

Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarma

Aithnítear sochair ghearrthéarma amhail pá saoire mar chostas sa bhliain, agus cuirtear sochair atá fabhráithe ag deireadh na bliana san áireamh san fhigiúr Nithe Iníoctha sa Ráiteas ar Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid scéim pinsin neamh-mhaoinithe le sochar sainithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil dó, lena n-áirítear airgead curtha ar fáil ag an Roinn Iompair. Oibrítear an scéim ar bhonn riaracháin go dtí go bhfaighfear faomhadh ón Roinn agus an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin..

Is ionann costais sochar scoir agus sochair scoir tuillte ag fostaithe sa tréimhse agus taispeántar iad glan ar ranníocaíochtaí pinsin foirne a aisíoctar leis an Roinn. Déantar dliteanais sochair scoir a thomhas ar bhonn achtúire ag baint úsáide as an modh aonaid creidmheasa tuartha. Aithnítear suim atá ag teacht leis an muirear pinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé inaisghabhála agus fritháirithe le deontais faighte sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a dhéanamh. Léirítear gnóthachain nó caillteanais ag éirí ar dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sna suimeanna inaisghabhála ón Roinn.

foot

Is ionann dliteanais sochair scoir agus luach reatha íocaíochtaí pinsin sa todhchaí tuillte ag an bhfoireann go dtí seo. Is ionann maoiniú sochair scoir iarchurtha agus an tsócmhainn chomhfhreagrach le haisghabháil ón Roinn sa todhchaí.

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair (“Scéim Singil”), atá ina scéim le sochar sainithe do sheirbhísigh phoiblí inphinsin a ceapadh ar 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh. Íoctar ranníocaíochtaí bhail na Scéime Singil go dtí an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Cuntasaíochta

Le hullmhú na ráiteas airgeadais bíonn ar an mbainistíocht breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a théann i gcionn ar na suimeanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dliteanais ar dháta an chláir chomhardaithe agus na suimeanna a thuairiscítear d’ioncaim agus speansais i rith na bliana. Ach ciallaíonn nádúr an mheastacháin gur féidir na torthaí iarmhír a bheith éagsúil ó na meastacháin sin. Seo a leanas na breithiúnais a raibh an tionchar is suntasaí acu ar shuimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbreithniú déanta ag an gCoimisinéir ar shaolta sócmhainne agus ar luachanna iarmharacha gaolmhara do na ranganna sócmhainní seasta go léir agus, go háirithe, saol eacnamaíochta úsáideach agus luachanna iarmharacha dhaingneán agus feisteas, agus tá cinneadh déanta aige go bhfuil na saolta sócmhainne agus luachanna iarmharacha oiriúnach.

Oibleagáid Sochair Scoir

Déantar na toimhdí atá mar bhonn leis na luachálacha achtúire do na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais a chinneadh (lena n-áirítear ráta lascaine, rátaí ardaithe i leibhéil cúitimh sa todhchaí, agus rátaí básmhaireachta) a nuashonrú go bliantúil bunaithe ar chúinsí eacnamaíochta reatha, agus d'aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir.

Féadfaidh na nithe seo a leanas dul i gcion ar na toimhdí:

- (i) an ráta lascaine, athruithe sa ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta
- (ii) leibhéil cúitimh sa todhchaí, coinníollacha sa mhargadh saothair sa todhchaí

2. Deontas Stáit	2025 €	2024 €
Maoiniú curtha ar fáil ag an Roinn Iompair (DoT)	495,000	490,000
Maoiniú DoT i dtaca le pinsin iníoctha	136,000	136,000
Ranníocaíochtaí pinsin fostaithe curtha chuig DoT	(30,726)	(30,535)
Ranníocaíochtaí bhaill Scéim Pinsin Aonair Seirbhísí Poiblí curtha chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PNF agus Athchóiriúcháin	(43,881)	(40,580)
	=====	=====
	556,393	554,885

Leithdháileann an Roinn Iompair maoiniú faoi fho-cheann B6.1.

3. Ioncam Tobhaigh	2025 €	2024 €
Ioncam de réir rialacháin tobhaigh ¹	2,468,708	1,590,035
	=====	=====
	2,468,708	1,590,035

Ioncam aitheanta in SIERRR. Foilsíodh an t-ordú tobhaigh do 2025 (I.R 314/2025) i mí Iúil 2025.

¹ Tá na suimeanna a ghearrtar ar an ngnóthas iarnróid ábhartha i mbliain ar bith bunaithe ar chaiteachas buiséadaithe don Choimisiún. B'é €2,468,708 an tsuim a gearradh do 2025 (2024 - €1,590,035).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

4. Ioncam Eile	2025	2024
	€	€
Ioncam Ceadúnais Tiománaithe Traenach ¹	3,310	8,642
ERA OSS ³	12,932	9,394
Muirir Aitheantais Chomhlachtaí Ainmnithe ²	20,250	6,750
Aisíochtaí AE	1,628	
Ceadúnais RU ⁴	700	
Ioncam Úis	483	319
	39,303	25,104

¹Is é CRR an t-údarás inniúil chun críocha IR 399 de 2010, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Deimhniú Tiománaithe Traenach) 2010. Ceanglaítear ar gach tiománaí traenach faoi reachtaíocht an AE ceadúnas bailí a bheith acu chun traen a oibriú ar an líonra.

¹ Eisíodh 37 ceadúnas nua agus 2 cheadúnas athsholáthair in 2025. Is é €3,820 ioncam iomlán na gceadúnas do 2025 agus b'ionann na costais a tabhaíodh do 2025 a bhain le heisiúint na gceadúnas agus €510, rud a thugann glanioncam €3,310.

Eagraíocht	Uimhir Sceidil	Suim	Líon na gceadúnas	Íoctha
IERU	28	€3,060	30 nua agus 1 athsholáthair	6 Feabhra 2026
NIR	29	€760	7 nua agus 1 athsholáthair	24 Feabhra 2026

² Muirir Aitheantais Chomhlachtaí Ainmnithe - I gcomhréir le IR 477 de 2020 Rialachán 16(3), ainmníonn CRR na comhlachtaí atá freagrach as an nós imeachta fíoraithe a chur i gcrích i leith rialacha náisiúnta, tugtar Comhlachtaí Ainmnithe ar na comhlachtaí sin. Leagtar amach muirir ar an ainmniúchán seo in IR 176 de 2024. Ciallaíonn 'comhlacht um measúnú comhréireachta' comhlacht ar tugadh fógra dó nó a ainmníodh chun bheith freagrach as gníomhaíochtaí um measúnú comhréireachta, lena n-áirítear calabrú, tástáil, deimhniú agus cigireacht táirgí/tionscadail iarnróid. Rangaítear comhlacht um measúnú comhréireachta mar 'chomhlacht ainmnithe' tar éis don údarás náisiúnta sábháilteachta (CRR) é a ainmniú faoi Rialachán 16(3) d'Ionstraim Reachtuil Uimh. 477 de 2020. Tá comhlachtaí ainmnithe freagrach as an nós imeachta fíoraithe a chur i gcrích maidir le rialacha náisiúnta sa tionscal iarnróid.

³ Faoi reachtaíocht an AE ní mór gach Measúnú Comhréireachta agus Údarú Feithicle a riar trí uirlis bhainistíochta ar líne na Gníomhaireachta Eorpaí Iarnróid (ERA), an Siopa Ilfhreastail (OSS). Ina theannta sin, féadfaidh an tÚdarás Náisiúnta Sábháilteachta nó ERA na measúnuithe nó na húdaruithe a dhéanamh ag brath ar an limistéar úsáide agus ar iarratas an iarratasóra. Féadfaidh CRR sonrasc a thabhairt do ERA le haghaidh gníomhaíochta a dhéanann sé thar ceann ERA le linn an phróisis Mheasúnaithe nó Údaraithe.

⁴ Is é CRR an tÚdarás Ceadúnúcháin atá freagrach as iarratais ar cheadúnas a mheasúnú agus as ceadúnas a dheonú do ghnóthas iarnróid sa Stát. Chuaigh 2 cheadúnas in éag sa bhliain 2025 agus rinneadh an dá cheann a athnuachan go rathúil.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

5. Costais Riaracháin	2025	2024
	€	€
Costais Foirne (nóta 7)	1,894,525	1,914,465
Speansais oifige (nóta 6)	277,951	286,711
Oiliúint/bainistiú Acmhainní Daonna	49,943	39,019
Taisteal agus cothabháil	62,804	36,753
Táillí gairmiúla	41,894	56,398
Táille cuntasáíochta	9,225	9,225
Táille Iniúchta	12,800	12,000
Muirir bainc	404	403
Costais cothabhála TF	68,188	44,831
Speansais ghinearálta ²	74,658	56,073
Dímheas	29,482	32,991
	-----	-----
Iomlán	2,521,874	2,488,869

² Áirítear le speansais ghinearálta costais fáilteachais le suim €738 (2024 - €986).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

6. Speansais oifige	2025 €	2024 €
Cíos	158,178	158,198
Rátaí agus muirir seirbhíse	55,335	73,551
Cothabháil agus glantachán	11,199	11,743
Postas, clódóireacht agus stáiseanóireacht	9,717	6,273
Teileafón	29,522	27,479
Solas agus Teas	7,335	3,322
Deisiúcháin agus athnuachaintí	5,446	2,586
Bainistíocht Gnó	1,219	3,579
	-----	-----
Iomlán	277,951	286,711
	=====	=====
7. Costais Foirne	2025 €	2024 €
Tuarastail	1,481,661	1,432,105
Liúntais	29,471	28,475
Sochar Scoir (Nóta 14a)	383,393	453,885
	-----	-----
Iomlán	1,894,525	1,914,465
	=====	=====

- a) B'é meánlíon na bhfostaithe le linn na bliana 15 (2024: 15).
- b) B'é tuarastal an Choimisinéara an tUas. Brian Higgs €175,2314 (2024: €172,253). Ní shíneann teidlíochtaí an Choimisinéara níos faide ná na teidlíochtaí caighdeánacha sa scéim aoisliúntais eiseamlárach le sochair shainithe de chuid na hearnála poiblí. Is scéim shochair shainithe í seo agus ní théann teidlíocht an Choimisinéara ina leith sin thar théarmaí scéim pinsean na hearnála poiblí eiseamláireach.
- c) Ba é luach saothair iomlán na bainistíochta sinsearaí don bhliain ná €532,839 (2024: €505,570). Áirítear ar an mbainistíocht shinsearach an Coimisinéir, beirt Phríomhchigirí agus Príomhoifigeach amháin. Titeann 13 ball foirne san iomlán isteach sa mhiondealú tuarastail d'fhostaithe ar íocadh os cionn €60K leo.
- d) Rinneadh asbhaintí pinsin de €52,943 (2024: €30,535) ó thuarastail na foirne agus tarchuireadh chuig an Roinn Iompair iad agus tarchuireadh asbhaintí pinsin de €43,881 (2024: €40,580) chuig DPENDPDR.
- e) Íocadh ranníocaíochtaí breise aoisliúntais de €52,943 do 2025 (2024: €51,144).
- f) B'ionann liúntais na bliana agus €29,471 (2024: €28,475).
- g) Ní raibh aon ragobair iníoctha don bhliain.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

Briseadh síos de Thuarastail na bhFostaithe:

Raon scála pá tuarastail		Líon na bhfostaithe	
Ó	Go	2025	2024
€60,000	€69,999	1	1
€70,000	€79,999	3	4
€80,000	€89,999	4	4
€90,000	€99,999	1	0
€100,000	€109,999	0	1
€110,000	€119,999	0	0
€120,000	€129,999	2	2
€130,000	€139,999	0	0
€140,000	€149,999	0	0
€150,000	€159,999	0	0
€160,000	€169,999	0	0
€170,000	€179,999	1	0

Tá miondealú ar luach saothair iomlán na bhfostaithe os cionn €60,000, in incrimintí de €10,000 ina cheanglas de chuid an Chóid Chleachtais.

In 2025 b'é pá an Phríomhfheidhmeannaigh €175,314 (2024 - €172,253).

Tá an Coimisinéir ina bhall den Scéim Aoisliúntais do Choimisinéirí Sábháilteachta Iarnróid.

Is scéim shochair shainithe í seo agus ní théann teidlíocht an Choimisinéara ina leith sin thar théarmaí scéim pinsean na hearnála poiblí eiseamláireach.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

8. Comhairleoirí Teicniúla

Bhí gá le caiteachas ar chomhairleoireacht theicniúil chun tacú leis an gCoimisiún seachadadh a dhéanamh ar oibleagáidí an Stáit faoi Threoir 2004/49/CE, Rialacháin AE 1158/2010 agus AE 1169/2010. Áiríodh sna tascanna Measúnú Comhlíonta, Údarú le Cur i mbun Seirbhíse agus Maoirsiú ar chomhlíontacht Sealbhóra Dualgais le Córais Bainistíochta Rialacháin.

	2025	2024
	€	€
Comhairleoirí Teicniúla	312,235	98,492
	=====	=====

9. Maoin, fearas agus trealamh

	Daingneáin & Feistis €	Trealamh Oifige €	Trealamh Ríomhaireachta €	Léasacht €	Iomlán €
Costas					
1 Eanáir 2025	18,350	11,096	51,843	268,675	349,964
Breiscanna i rith na bliana			4,284		4,284
	-----	-----	-----	-----	-----
Ag 31 Nollaig 2025	18,350	11,096	56,127	268,675	354,248
	-----	-----	-----	-----	-----
Dímheas Carnach					
Ag 1 Eanáir 2025	18,350	11,096	47,388	214,937	291,771
Muirear don bhliain			2,615	26,867	29,482
	-----	-----	-----	-----	-----
Ag 31 Nollaig 2025	18,350	11,096	50,003	241,804	321,253
	-----	-----	-----	-----	-----
Glanluach Leabhair					
Ag 31 Nollaig 2025	-	-	6,124	26,871	32,995
	=====	=====	=====	=====	=====
Ag 31 Nollaig 2024	-	-	4,455	53,738	58,193
	=====	=====	=====	=====	=====

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

10. Nithe Infhaighte	2025	2024
	€	€
Réamhíocaíochtaí	38,322	42,856
Ioncam Fabhraithe	10,409	7,760
	-----	-----
	48,732	50,616
	=====	=====
 11. Nithe Iníoctha	 2025	 2024
	€	€
Speansais Fabhraithe	154,938	180,949
Cáin iarchoimeádta seirbhísí gairmiúla	2,392	242
ÍMAT/ÁSPC	48,829	39,713
CBL	11,712	5,804
	-----	-----
	217,871	226,708
	=====	=====
 12. Cuntas Caipitil	 2025	 2024
	€	€
Iarmhéid ag 1 Eanáir	58,183	91,184
<i>Aistriú (chuig an)/ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais</i>		
Suimeanna curtha le sócmhainní seasta a cheannach	4,284	
Amúchadh i gcomhréir le dímheas	(29,482)	(32,991)
	-----	-----
Iarmhéid ag 31 Nollaig	32,995	58,193
	=====	=====

13. Ceangaltais léasa

Tá tionóntacht nua 15 bliana anois ag an gcoimisiún ón 1 Deireadh Fómhair 2016 i dtaca leis an gcóiríocht oifige ag Teach an Teampaill. Is costas bliantúil an léasa €128,600 glan ar CBL. Ag 31 Nollaig 2025 b'iad seo a leanas na híocaíochtaí íosta léasa sa todhchaí faoin léas;

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

Iníoctha laistigh de

Aon bhliain amháin	€158,178
Iníoctha laistigh d'idir 2 - 5 bliana	€632,712
Os cionn 5 bliana	€118,634

14. Sochair Scoir

(a) Anailís ar chostais pinsin iomlána gearrtha le Caiteachas	2025	2024
	€	€
Costais seirbhíse reatha	203,000	277,000
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin	255,000	248,000
Ranníocaíocht pinsin fostaithe	(74,607)	(71,115)
	<u>383,393</u>	<u>450,885</u>

(b) Anailís ar an ngluaiseacht sa dhliteanas i rith na bliana	2025	2024
	€	€
Oibleagáid sochair shainithe tosaigh 1 Eanáir	7,045,000	7,121,000
Costais seirbhíse reatha	203,000	277,000
Costais úis	255,000	248,000
Caillteanas/(gnóthachan) achtúire	(748,000)	(465,000)
Sochair a íocadh	(141,000)	(136,000)
	<u>6,614,000</u>	<u>7,045,000</u>

(c) Maoiniú iarchurtha do Phinsin

Is éard atá in ioncam an Choimisiúin ioncam tobhaigh agus maoiniú substaintiúil ón stát. Tá sócmhainn aitheanta ag an gCoimisiún i dtaca le Maoiniú Iarchurtha Pinsin ar bhonn tacar toimhdí agus roinnt eachtraí san am atá thart lena n-áirítear an bonn reachtúil le bunú na scéime aoisliúntais agus an próiseas maoinithe bliantúil ag an Roinn Iompair.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

B'é seo a leanas an Glanmhaoiniú Iarchuir do Phinsin a aithnítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais;

	2025	2024
	€	€
Maoiniú inaisghabhála i dtaca le costais pinsin na bliana reatha	453,000	525,000
Lúide an deontas stáit le pinsin a íoc	(136,000)	(136,000)
	=====	=====
Maoiniú iarchurtha deiridh do Phinsin an 31 Nollaig	317,000	389,000
	=====	=====

B'ionann an tsócmhainn maoinithe iarchurtha do phinsin ag 31 Nollaig 2025 agus €6,614,000 (2024: €7,045,000).

Aithníonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an tsuim seo mar shócmhainn atá comhfhreagrach leis an dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do phinsin ar bhonn an tacair toimhdí a dtugtar síos orthu thuas agus roinnt d'eachtraí san am atá thart. Áirítear leis na heachtraí seo an bonn reachtúil le bunú na Scéime, agus an beartas agus an cleachtas atá ar bun faoi láthair i dtaca le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí ag fostaithe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid nach leanfaidh an beartas maoinithe seo de shuimeanna dá leithéid a shásamh i gcomhar leis an geachtas reatha.

(d) Stair oibleagáidí sochair shainithe

	2025	2024
	€	€
Oibleagáid sochair shainithe	6,614,000	7,045,000
	=====	=====
Caillteanais/(gnóthachain) eispéiris ar dhliteanais scéime:		
(Caillteanas)/gnóthachain eispéiris ar cheanglais sochair scoir	(5,000)	(89,000)
Athrú ar fhoshuíomhanna mar bhonn le luach na gceanglas sochair scoir faoi láthair	753,000	554,000
	-----	-----
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach iomlán sa bhliain	748,000	465,000
	=====	=====

(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid scéimeanna aoisliúntais neamh-mhaoinithe le sochar sainithe don fhoireann. Íoctar teidlíochtaí aoisliúntais ag éirí faoi na scéimeanna as ioncam reatha agus gearrtar ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais iad, glan ar ranníocaíochtaí aoisliúntais fostaithe, sa bhliain ina n-éiríonn siad iníochta.

Tá na torthaí a leagtar amach anseo thíos bunaithe ar luacháil achtúire ar na dliteanais pinsin i dtaca le baill foirne ag freastal agus baill foirne ar scor de chuid an Choimisiúin mar a bhí an 31 Nollaig 2025. Rinne achtúire neamhspleách cáilithe an luacháil seo chun críche an chaighdeáin cuntasíochta FRS 102. Tá na fostaithe nua go léir a thosaigh fostaíocht ón 1 Eanáir 2013 i leith ina mbaill den Scéim Pinsin Shingil agus cuirtear san áireamh iad sa Luacháil Achtúire thuas.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

B'iad seo na príomhthoimhdí airgeadais a úsáideadh:

	2025	2024
Ráta lascaine	4.20%	3.60%
Ráta ardaithe i dtuarastail	3.10%	3.10%
Arduithe pinsin le haghaidh sochair íocaíochta – SPSPS	2.10%	2.10%
Arduithe pinsin le haghaidh sochair íocaíochta - Scéim aoisliúntais	2.60%	2.60%
Ráta ardaithe i bpinsin	2.10%	2.10%
Boilsciú	2.10%	2.10%

Sa tábla thíos taispeántar an t-ionchas do bhaill a bhaineann aois 65 amach in 2026 agus 2046.

	2026	2046
Fireann 65 bliana d'aois	21.8 bl	23.4 bl
Baineann 65 bliana d'aois	21.8 bl	25.9 bl

15. Ceanglais Caipitil

Níl aon cheanglais caipitil do chaiteachas caipitil ag 31 Nollaig 2025.

16. Dliteanais Theagmhasacha

Ní raibh aon dliteanais theagmhasacha ag 31 Nollaig 2025.

17. Leasa an Choimisinéara

Ghlac an Coimisiún le nósanna imeachta i gcomhréir le treoirlínte a d'eisigh an Roinn Airgeadais i dtaca le nochtadh leasa ag a bhaill agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin sa tréimhse. Ní raibh aon idirbheart sa bhliain i dtaca ;e gníomhaíochtaí an Choimisiúin a raibh aon leas tairbhiúil ag an gCoimisinéir iontu.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025

18. Iasachtaí

Le hAlt 27 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 ceadaítear don Choimisiún airgead a thógáil ar iasacht chun a fheidhmeanna a chur i gcríoch. Sa bhliain 2025 níor thabhaigh an Coimisiún aon iasachtaí.

19. Creidiúnaithe iarchurtha

Tá creidiúnaí iarchurtha de €30,831 ann an 31 Nollaig 2025. (2024 - €36,193). Fuarthas buntáiste de thréimhse sé mhí saor ó chíos ón tiarna talún de shuim €79,089 agus tá sé seo a shíneadh thar saol an léasa 15 bliana.

20. Cúlchistí ioncaim coinnithe

B'iad na cúlchistí ioncaim coinnithe ag 31 Nollaig 2025 €1,653,599. (2024 - €1,076,989)

	2025	2024
Comhardú tosaigh 1 Eanáir	1,079,989	1,072,335
Gluaiseacht sa bhliain	572,493	4,654
Cohardú deiridh 31 Nollaig	1,649,482	1,076,989

21. Eachtraí i ndiaidh an dáta tuairiscithe

Níl aon eachtraí idir an dáta tuairiscithe agus dáta ar a faomhadh na ráitis airgeadais seo le heisiúint a éilíonn coigeartú ar na ráitis airgeadais.

22. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Coimisinéir na Ráitis Airgeadais an 23 Meitheamh 2026.

Brian Higginson

23 Meitheamh 26